

Aktie tot het bekomen van eenvormigheid bij het berekenen van landbouwprijsij.

Een doelmatige landbouwexploitatie vereist een rationeel gebruik van het in pacht ontvangen goed tot het einde van de pacht. Om dit in de hand te werken wordt van oudsher een vergoeding toegekend aan de uittreedende pachter voor de verbeteringen, de waardevermeerderingen en navetten die hij tot stand heeft gebracht of overgenomen heeft op een hoeve, of een deel ervan, die hij moet verlaten en waarvan zijn opvolger het genot zal hebben. Deze uitgangsvergoeding, ook « prijsij » genaamd, beoogt de uittreedende pachter schadeloos te stellen voor de onkosten die hij gedaan heeft en waarvan hij de vruchten niet volledig kan tot zich trekken.

Tevens vrijwaart het de verpachter tegen schade die

hij zou kunnen lijden indien een pachter zijn verplichtingen niet nakomt.

De wetgever heeft aan dit rechtvaardigheidsbeginsel een wettelijke grondslag verleend en de criteria vastgelegd waarop de prijsijvergoeding steunt.

De wijze waarop de uitgangsvergoeding praktisch moet berekend worden blijft een open vraag. Dit is de taak van de landbouwprijzischatter die op het einde van de pacht het bedrag van de vergoeding moet vaststellen. In een geest van billijkheid en rechtvaardigheid, rekening houdend met de wettelijke beschikkingen, moet hij tussen de geïnteresseerde partijen een overeenkomst trachten tot stand te brengen.

Een eenvormige berekeningswijze van de prijsij waardoor pachter en verpachter bij voorbaat hun wederzijdse rechten en verplichtingen dienaangaande kennen, kan vele moeilijkheden voorkomen en betwistingen uit de weg ruimen.

Op initiatief van het Provinciaal Komitee voor Landbouw werd een studiekommissie opgericht, samengesteld uit juristen, landbouwdeskundigen en prijsij-schatters, die dit prijsijprobleem grondig hebben onderzocht. Aan de hand van deze studie werd in november 1957 een brochure uitgegeven, waarin naast de juridische grondslag van de prijsijvergoeding een breedvoerig overzicht werd gegeven van de berekeningswijze en enkele praktische beschouwingen en raadgevingen werden verstrekt aangaande deze aan gelegenheid.

Na enkele maanden was deze uitgave uitgeput. De tweede uitgave kwam in januari 1960 van de pers. Sommige punten, zoals de vergoeding verschuldigd aan de eigenaar en eventueel aan de uittreedende pachter voor nadelen en verliezen voortspuitend uit de onteigening of aankoop van gronden voor openbaar nut, werden hierin grondiger behandeld. De studie werd verder aangevuld met praktische voorbeelden en met een overzicht van de fiskale verplichtingen bij overname van een hoevebekleding.

De grote belangstelling voor deze studie is een duidelijke aanwijzing dat ze een werkelijke leemte heeft aangevuld.